

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1930-1931	N° 74		Zittingsjaar 1930-1931
	SÉANCE du 21 Janvier 1931	VERGADERING van 21 Januari 1931	

PROJET DE LOI
modifiant l'article 1444 du Code civil.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MADAME, MESSIEURS,

En organisant la séparation de biens judiciaires, le législateur a obéi à une double considération.

D'une part, il a voulu permettre à la femme de demander à la justice, pendant le mariage, la restitution de ses biens, lorsque le mari les met en péril par sa mauvaise administration ou son état d'insolvabilité.

D'autre part, il s'est efforcé de prévenir toute collusion frauduleuse, entre les époux, de nature à établir une séparation de biens fictive et à soustraire aux poursuites des créanciers du mari certaines valeurs qui font partie de leur gage commun.

Tel est le but que poursuit l'article 1444 du Code civil, ainsi conçu :

« La séparation de biens, quoique prononcée en justice, est nulle si elle n'a point été exécutée par le paiement réel des droits et reprises de la femme, effectué par acte authentique, jusqu'à concurrence des biens du mari, ou au moins par des poursuites commencées dans la quinzaine qui a suivi le jugement, et non interrompues depuis... »

Si, contrairement au droit commun, la loi exige ici sous peine de nullité, cette diligence exceptionnelle dans l'exécution du jugement prononçant la séparation de biens, c'est précisément par crainte des collusions.

Le législateur a pensé que, si la demande ne cache aucune fraude, la femme a intérêt à soustraire au plus vite ses biens à l'administration du mari. Il considère comme frauduleuse une séparation que la femme ne se hâte pas d'exécuter dans le délai qui lui est imparti.

Pourtant on peut estimer que le Code a trop parcimonieusement mesuré le temps à la femme de bonne

WETSONTWERP
tot wijziging van artikel 1444 van het Burgerlijk Wetboek.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Bij de regeling van de gerechtelijke scheiding van goederen heeft de wetgever naar een dubbele beweegreden geluisterd.

Van den eenen kant, heeft hij aan de vrouw willen toelaten gedurende het huwelijk, bij den rechter de teruggave van haar goederen te vragen wanneer de man die in gevaar brengt door zijn slecht beheer of zijn staat van onvermogen om te betalen.

Van den anderen kant heeft hij getracht tusschen le echtgenooten elke bedrieglijke verstandhouding te voorkomen die van aard is om een denkbeeldige scheiding van goederen tot stand te brengen en om sommige waarden die van het gemeenschappelijk pand deel uitmaken aan de vervolgingen der schuldeisers van den man te onttrekken.

Dat is het doel van artikel 1444 van het Burgerlijk Wetboek, dat luidt als volgt :

« De scheiding van goederen, hoewel in rechte uitgesproken, is nietig indien zij niet ten uitvoer werd gelegd door de werkelijke betaling van de rechten en terugnemingen van de vrouw, bij authentieke akte gedaan tot beloop van de goederen van den man of ten minste door binnen veertien dagen na het vonnis begonnen en sedertdien niet onderbroken vervolgingen... »

Zoo de wet hier, in strijd met het gemeen recht, op straf van nietigheid dien buitengewoon spoed vereischt in de ten uitvoerlegging van het vonnis waarbij de scheiding van goederen uitgesproken wordt, dan is het juist uit vrees voor de heimelijke verstandhouding.

De wetgever heeft gemeend dat indien de eisch geen bedrog verbergt, de vrouw er belang bij heeft ten spoedigste haar goederen aan het beheer van den man te onttrekken. Hij houdt voor bedrieglijk een scheiding, die door de vrouw niet binnen den haar toegestane termijn, ten spoedigste ten uitvoer wordt gelegd.

Nochtans kan men de meening toegedaan zijn dat het Wetboek al te zuinig den tijd toegemeten heeft.

foi qui use du moyen que la loi lui donne pour sauvegarder sa dot.

En effet, le délai de quinzaine, imparti par l'article 1444 du Code civil, court du lendemain de la prononciation du jugement, sans qu'il y ait lieu de distinguer entre les jugements contradictoires et les jugements par défaut.

Pendant ce court délai, il faut que l'expédition du jugement, prononçant la séparation de biens, soit obtenue, enregistrée, signifiée au mari et publiée conformément aux articles 1445 du Code civil et 872 du Code de procédure civile.

Il faut encore, si le jugement n'est pas exécuté volontairement, que les poursuites contre le mari soient commencées, c'est-à-dire, suivant la jurisprudence, que le mari soit au moins mis en demeure, par un commandement, de satisfaire au jugement.

L'accomplissement de ces diverses formalités, dans le délai de quinze jours, exige de la part des officiers ministériels, chargés d'intervenir dans la procédure, des démarches et des diligences extraordinaires.

Le moindre retard apporté dans l'accomplissement des multiples devoirs qui précèdent la signification du jugement, est de nature à mettre en péril les intérêts des parties et à engager gravement la responsabilité de l'avoué, chargé de poursuivre l'exécution du jugement.

Le projet de loi que le Gouvernement a l'honneur de vous soumettre remédie à cette situation.

En portant à trente jours le délai de quinzaine imparti par l'article 1444 du Code civil, le projet tend à mieux protéger les intérêts de la femme, en faveur de qui la séparation de biens judiciaires a été instituée, tout en maintenant la nécessité d'une exécution rapide et non interrompue de nature à garantir les créanciers du mari de toute collusion frauduleuse entre époux de mauvaise foi.

Le Ministre de la Justice,

P.-É. JANSON.

aan de vrouw die te goeder trouw het middel aanwendt dat de wet te harer beschikking stelt om haar bruidschat te vrijwaren.

De termijn van veertien dagen, die bij artikel 1444 van het Burgerlijk Wetboek, toegestaan wordt, vangt inderdaad aan daags na de uitspraak van het vonnis, zonder dat er een onderscheid dient gemaakt tusschen de vonnissen op tegenspraak en de vonnissen bij verstek.

Gedurende dien korten termijn, moet de expeditie van het vonnis, waarbij de scheiding van goederen uitgesproken wordt, verkregen, geregistreerd, aan den man beteeënd, en bekendgemaakt worden overeenkomstig de artikelen 1445 van het Burgerlijk Wetboek en 872 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

Daarbij moeten nog, indien het vonnis niet vrijwillig ten uitvoer gelegd wordt, de vervolgingen tegen den man begonnen zijn, het is te zeggen, volgens de rechtspraak dat de man ten minste bij een bevel moet aangemaand geworden zijn aan het vonnis te voldoen.

De vervulling van die verschillende formaliteiten binnen den termijn van veertien dagen, vergt vanwege de ministerieele ambtenaars, die in het geding moeten tusschenkomen, buitengewone stappen en bemoeiingen.

De minste vertraging in de vervulling van die menigvuldige verrichtingen die de beteekening van het vonnis voorafgaan, is van dien aard dat de belangen van partijen in gevaar gebracht worden en dat de aansprakelijkheid van den pleitbezorger, belast met de tenuitvoerlegging van het vonnis, op ernstige wijze op het spel staat.

Het wetsontwerp dat de Regeering de eer heeft U voor te leggen, verhelpt dien toestand.

Met den termijn van vijftien dagen bij artikel 1444 van het Burgerlijk Wetboek toegestaan tot dertig dagen te verlengen, beoogt het ontwerp beter de belangen van de vrouw te beschermen, in wier voordeel de gerechtelijke scheiding van goederen ingevoerd werd, terwijl toch de noodzakelijkheid gehandhaafd blijft de tenuitvoerlegging snel en zonder onderbreking door te zetten, tot vrijwaring van de schuldeischers van den man tegen elke bedrieglijke verstandhouding tusschen echtgenooten die te kwader trouw zouden handelen.

De Minister van Justitie,

P.-E. JANSON.

PROJET DE LOI

ALBERT, ROI DES BELGES,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE UNIQUE.

L'article 1444 du Code civil est ainsi modifié :

« Art. 1444. — La séparation de biens, quoique prononcée en justice, est nulle si elle n'a point été exécutée par le paiement réel des droits et reprises de la femme effectué par acte authentique jusqu'à concurrence des biens du mari ou au moins par des poursuites commencées dans les trente jours qui ont suivi le jugement, et non interrompues depuis. »

Donné à Bruxelles, le 26 décembre 1930.

ALBERT

PAR LE ROI :
Le Ministre de la Justice,

WETSONTWERP

ALBERT, KONING DER BELGEN,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op voorstel van Onzen Minister van Justitie,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN : „

Onze Minister van Justitie is belast in Onzen naam bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp aan te bieden waarvan de inhoud volgt :

EENIG ARTIKEL.

Artikel 1444 van het Burgerlijk Wetboek wordt gewijzigd als volgt :

« Art. 1444. — De scheiding van goederen ofschoon in rechte uitgesproken, is nietig indien zij niet ten uitvoer gelegd werd door de werkelijke betaling van de rechten en terugnemingen van de vrouw, bij authentieke akte gedaan tot beloop van de goederen van den man of ten minste door binnen dertig dagen na het vonnis begonnen en sindsdien niet onderbroken vervolgingen. »

Gegeven te Brussel, den 26e December 1930.

VAN 'S KONINGS WEGE :
De Minister Van Justitie,

P.-É. JANSON.
